

ЗЕМЉОТРЕС ЈАЧИНЕ 4.1 СТЕПЕН РИХТЕРОВЕ СКАЛЕ ПОГОДИО ОКОЛИНУ СОМБОРА

ИНТЕНЗИВНО ПОДРХТАВАЊЕ МНОГИМА ПРЕКИНУЛО САН

- Након првог и најјачег земљотреса, догодила су се још два нешто слабије магнитуде, да би и у ноћи 6. маја, био забележен још један потрес јачине 1.5 по Рихтеру
- Епицентар између Бачког Моноштора и Бездана
- Вуђић Главатовић: Регистровани земљотрес представља типичан пример сеизмичности карактеристичне за Панонски басен
- Нема разлога за бригу

У ноћи између понедељка и уторка, у 2.35 часова, земљотрес јачине 4.1 степен Рихтерове скале, погодио је околину Сомбора. Осим на територији града Сомбора, земљотрес се осетио и у појединим деловима Хрватске и Мађарске. Многе суграђане овај потрес пробудио је из дубоког сна, а како су навели и уплашио, с обзиром на то да је подрхтавање било интензивно. Затресли су се прозори, кревети, ормари... Према подацима Републичког сеизмолошког завода, током те ноћи догодила су се још два земљотреса нешто слабије магнитуде, да би и наредну ноћ, 6. маја, био забележен још један потрес јачине 1.5 по Рихтеру.

Први регистровани земљотрес, магнитуде 4.1 јединица Рихтерове скале је уједно био и најјачи у серији од три земљотреса, затим се након девет минута догодио земљотрес магнитуде 2.5 јединица Рихтерове скале, а након сат времена од првог регистрованог земљотреса, забележен је најслабији земљотрес у овој серији са магнитудом од 1.6 јединица Рихтерове скале, што је последица релаксације напона дуж раседне равни која је активирана током првог земљотреса – рекла је за „Сомборске новине“ в.д. директора Републичког сеиз-

молошког завода Љиљана Вуђић Главатовић.

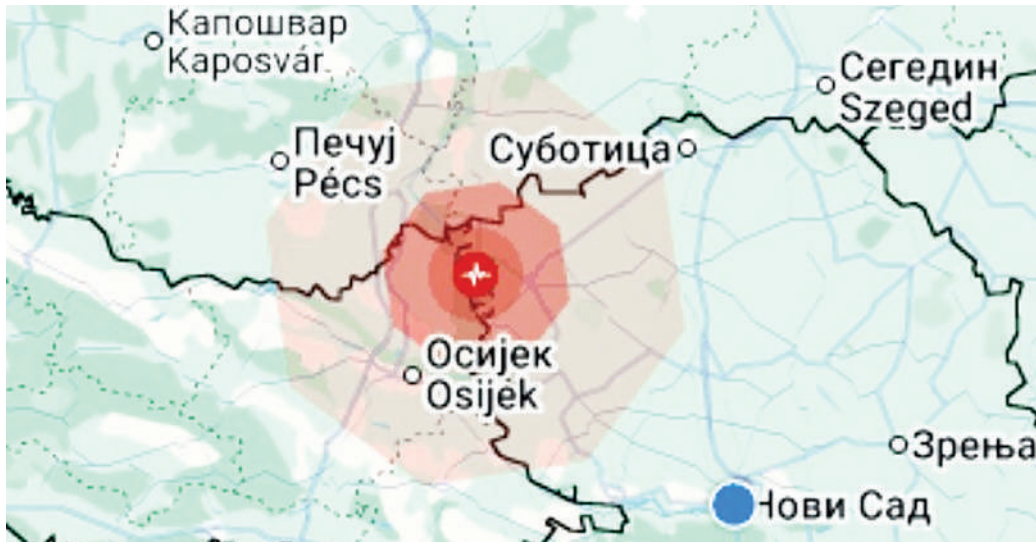
ХИПОЦЕНТАР НА ДУБИНИ ОД 13 КИЛОМЕТАРА

Према њеним речима, хипоцентар земљотреса је лоциран на дубини од 13 километара, што га сврстава у категорију плитких земљотреса.

Плитки земљотреси имају израженији ефекат на површини јер сеизмички таласи пролазе краћи пут кроз стенску масу, уз мање пригушење енергије, што је и разлог због кога се овај земљотрес осетио у релативно широј зони, иако није био високог интензитета у смислу могућих оштећења – казала је Вуђић Главатовић.

С обзиром на то да су се појавила различита тумачења локације на којој је био епицентар земљотреса, в.д. директора РСЗ појаснила је да је он детектован у простору између Бачког Моноштора и Бездана, у непосредној близини границе са Мађарском и Хрватском.

У сеизмологији се епицентар дефинише као пројекција хипоцентра на површину, а његова препознавајућа локација изражава се географским координатама. Разлике у медијском извештавању, последица су чињенице да се епицентар налази у простору између ова два насеља, на свега неколико километара удаљености. Различити аутоматски системи за лоцирање земљотреса користе најближе ре-

ферентно насеље за опис локације, али се у свим случајевима ради о истој епицентралној области – објаснила је Вуђић Главатовић.

СОМБОР КАО ПОДРУЧЈЕ НИСКОГ ДО УМЕРЕНОГ СЕИЗМИЧКОГ ХАЗАРДА

Након што је земљотрес уплашио многе житеље Бачке, поставило се питање да ли овај догађај одступа од уобичајене сеизмичке активности на северу Србије, а према речима Вуђић Главатовић, нема разлога за бригу.

Овај земљотрес у потпуности одговара познатом обрасцу сеизмичности северне Србије. Ради се о плитком земљотресу у седиментном окружењу Панонског басена, где су доминантни слаби до умерени потреси повезани са активацијом локалних раседних структура.

Овакви догађаји немају континуитет у смислу дуготрајних или прогресивних сеизмичких серија и не указују на промену у регионалном напонском режиму – објаснила је.

Додала је да северозападни део Србије, укључујући Сомбор и околину, припада подручју ниског до умереног сеизмичког хазарда, што је у складу са његовим положајем у оквиру Панонског басена.

Овај регион карактерише релативно мала густина активних раседних структура и ограничен сеизмички потенцијал. Земљотреси магнитуде око 4 јављају се спорадично, са дугим временским размацама између догађаја, док су знатно чешћи микро и слаби потреси који углавном нису осетни. У инжењерском смислу, пројектни параметри за ово подручје су дефинисани тако да узимају у обзир знатно веће

сеизмичке утицаје од оних који су регистровани у овом догађају – рекла је Вуђић Главатовић.

НИСКА ВЕРОВАТНОЋА ПОЈАВЕ НОВОГ ЈАЧЕГ ПОТРЕСА

Подвукла је да регистровани земљотрес представља типичан пример сеизмичности карактеристичне за Панонски басен и истакла да је реч о догађају умереног интензитета, просторно ограниченом и без потенцијала за изазивање значајних последица, који не указује на промене у регионалном сеизмичком режиму.

На питање да ли у наредном периоду постоји ризик од јачег земљотреса на нашем подручју, Вуђић Главатовић је истакла да на основу тренутних сеизмолошких података не постоје индикације које би указивале на могућност јачег земљотреса у кратком временском периоду.

Регистрована секвенца има карактер типичне накнадне сеизмичке активности након догађања земљотреса магнитуде изнад 4 јединице Рихтерове скале. У сеизмологији је важно нагласити да се земљотреси не могу поуздано предвидети, али се на основу статистичких модела може проценити вероватноћа развоја сеизмичке секвенце. У овом случају, вероватноћа појаве јачег потреса оцењује се као ниска – закључила је в.д. директора Републичког сеизмолошког завода Љиљана Вуђић Главатовић.

С. М.

ПРАВИЛА ПОНАШАЊА У СЛУЧАЈУ ЗЕМЉОТРЕСА

Према речима Љиљане Вуђић Главатовић, за тип земљотреса који је погодио Сомбор, нису потребне посебне мере заштите, али је важно знати основна правила понашања у случају земљотреса. Како је истакла, важно је пратити искључиво информације надлежних институција и избегавати ширење непроверених података.

Министарство унутрашњих послова, Сектор за ванредне ситуације на свом сајту има објављен низ мера и поступања у случају земљотреса. Посебно су апеловали на грађане да у таквим ситуацијама не паниче и остану присебни.

Останите мирни и присебни и не дозволите да вас обузме паника. Будите свесни да су неки земљотреси само почетни потреси и да убрзо може уследити следећи, јачи потрес. Не паничите! Не покушавајте да бежите. Спустите се на под, склупчајте и заштите главу – наведено је осим осталог на сајту МУП-а.

ГРАЂАНИ ДА

ПРИЈАВЕ ШТЕТУ ДО 20. МАЈА

Услед елементарне непогоде – земљотреса, који 4. маја погодио делове територије града Сомбора, обавештавају се грађани да је у току прикупљање информација о евентуалној претрпљеној штети на грађевинским објектима. Материјалну штету грађани могу да пријаве градској Комисији за процену штете од елементарних непогода, искључиво попуњавањем пријавног обрасца, који је доступан у електронском облику на интернет презентацији града Сомбора. Попуњени образац може се послати на имејл адресу svetlana.polic@sombor.rs. Такође, попуњавање обрасца може се извршити и лично у Месним заједницама у насељеним местима, као и на писарници Градске управе града Сомбора, Трг Цара Уроша број 1.

Пријаву материјалне штете могуће је извршити до 20. маја 2026. године.